

indkalde fremmed Betjening i det paagældende Sogn. Man henvender sig i Almindelighed til en Nabopræst for at formaa ham til at paatage sig Arbejdet, men det giver let Anledning til Ubehageligheder. Hvis Beboerne havde kunnet henvende sig til Biskoppen og faaet Stiftskapellanen, om jeg saa maa sige, udlaant til kirkelig Hjælp for en kortere Tid, vilde det være til kirkelig Oplivning, og det vilde ogsaa være heldigt for Biskoppen at faa nøje Indsigt i Stiftslivet mange Steder, hvor netop særlige Vanskeligheder foreligger. Jeg er ganske overbevist om, at Udgifterne til disse faa Embeder, som var nødvendige i Stifterne, vilde bære gode Renter for det kirkelige Liv; og man kunde ønske Initiativet taget fra den nuværende Kirkeleders Side paa dette Omraade.

Derved føres jeg over til at tale om noget andet: Jeg maa ubetinget sige, at jeg ikke forstaar, at den statskirkelige Ledelse kan vedblive at føle sig betrygget ved det kirkelige Tilsyn, som det er i vor Kirke i Øjeblikket med Hensyn til Stiftsforholdene. Der trænges utvivlsomt til en Stiftsdeling, som man har set foretaget i andre Lande for lang Tid siden, og som har været paakrævet af vor Kirke mange, mange Gange. Skal Bispegerningen opretholdes i vor Kirke, skal der overhovedet være Tale om en Tilsynsgerning i vor danske Folkekirke, maa man virkelig skaffe de Midler til Veje, hvorved det bliver muligt at udøve en saadan Tilsynsgerning, og i Grunden kan man vel sige, at der kun er eet Stift, hvor det er muligt for Biskoppen at udføre den Gerning, som oprindeligt var tiltænkt ham ved Reformationen, det er Lolland-Falsters Stift. Alle de andre Stifter er for store, og ganske paafaldende er det ved Sjællands Stift, hvor Stiftsarbejdet er saa stort, at man roligt kan sige, at det forkorter sin Mands Liv, idet det er umuligt for Enkeltmand at betjene dette uhyre Stift. Det er ganske nødvendigt, at dette Stift bliver tredelt, og jeg ser ikke rettere, end at et af de vigtigste Spørgsmaal for Folkekirkens Trivsel er at arbejde hen til, at der sker saadanne Stiftsdelinger, saa Biskopperne kan komme til at betyde det, som de efter deres Arbejde og Stillingens Anseelse skulde betyde. Her er ogsaa et Spørgsmaal, der viser klart, at man i Rigsdagen maa stille sig overfor dette Alternativ: Vil man fortsætte med denne Kirke som statsunderstøttet Folkekirke og saa naturligvis ogsaa give den den nødvendige Handlefrihed, ved saadanne Fornyelser i den, som er nødvendige, for at

dens Arbejde kan gøres ordentligt, eller vil man løse dette Forhold og med andre Ord gaa over til at overlade Kirken selv Initiativet, saa den altsaa ogsaa paa de Omraader, hvor det er nødvendigt, kan foretage de Reforme, som ikke kan skubbes til Side? Som det nu er, kan man sige, at Staten i Virkeligheden underminerer Biskoppernes Stilling som Tilsynsmænd i Kirken, og paa den Maade kan det selvfølgelig ikke i Længden gaa.

Derved kommer man uvilkaarlig ogsaa ind paa Spørgsmaalet om Bispevalg. Her er et Omraade, hvor man kunde antage, at der fra Statens Ledelses Side blev foretaget Fornyelser eller Forsøg paa Fornyelser, thi en Reform er i høj Grad paakrævet med Hensyn til dette. Der er ingen Mening i, at Stifterne ikke har Indflydelse paa Besætningen af denne Stilling, som betyder saa meget for Stifternes Kirkeliv. Det er højst ubehageligt, er jeg overbevist om, ogsaa for selve de Mænd, som kommer ud som nye til de forskellige Stifter, at føle, at de ikke har nogen som helst Kontakt med dette Stift, at der ikke er nogen, der har Bud efter dem, at der ikke paa nogen Maade er udtrykt Tillid til dem. Men ganske sikkert bør man her fra vor Side i Tinget se paa Sagen saaledes, at man siger: Har man i Sognene indført at give Menighederne Indflydelse paa Valg af deres Præst, er der ingen Mening i, at man ikke ogsaa med Hensyn til Stiftet giver Menighederne og Stiftets Præster Ret til Indflydelse med Hensyn til, hvem der skal være Biskop. Jeg skal ikke indlade mig paa Spørgsmaalet om Valgmaaden, det er kun selve Sagen, det gælder om at pege paa, og jeg er klar over, at baade Præster og Menighedsrepræsentanter maa have Indflydelse paa denne Sag. Jeg vil kun gøre opmærksom paa, at det var vor oprindelige Ordning efter Reformationen at have Bispevalg, og at man har Bispevalg i Sverige, i Norge og paa Island, og vi kan ikke herhjemme stadig staa tilbage med saadanne Reforme, som er absolut nødvendige. Hertil kommer, at Præsteforeningen, der repræsenterer en absolut Majoritet af Danmarks Præster, har henvendt sig til den daværende Kultusminister om snarest at træffe Foranstaltninger til Løsning af Spørgsmaalet om Bispevalg, og at 872 Menighedsraad, altsaa den absolutte Majoritet af samtlige danske Menighedsraad her i Landet, i 1916 henvendte sig til den nuværende Kirkeminister med en Adresse om at faa denne Sag fremmet hurtigst muligt. Man fik naturligvis et lidet imødekommende